

Karel Gržan

ŠKOFJELOŠKI PASIJON PO 260. LETIH OD NASTANKA PONOVO UPRIZORJEN

Loško procesijo na veliki petek – Processione Locopolitana in 3. die parasceves je zapisal leta 1721 loški kapucin, pater Lovrenc Marušič – oče Romuald. Po 260. letih od nastanka je bila v posameznih delih ponovno predstavljena v cerkvi sv. Ane kapucinskega samostana v Škofji loki. Takratni predstojnik samostana in magister (učitelj) novincev p. Avguštin Cijan je naslovil v kroniki škofjeloškega kapucinskega samostana poročilo o izvedbi škofjeloškega pasijona z besedami:

Škofjeloški pasijon p. Romualda v kapucinski cerkvi na cvetno nedeljo 12. aprila 1981.

V arhivsko poročilo je zapisal: *Letos poteka 260 let od prve izvedbe tega literarno zanimivega dela. Na zamisel, da bi ga v cerkvi uprizorili, je prišel fr. Karel. Naprosil je mladince, vseh z zborom je bilo 16, naprosil je g. Jamnik Petra iz sosedstva, oskrbel vse tehnične potrebščine, p. Rafael je organiziral svoj moški pevski zbor in v kratkem času – bilo je menda vsega skupaj 12 vaj, so se – ne brez težav in velike potrpežljivosti. /.../ Istočasno je tudi loška Kulturna skupnost izvajala nek krajši odlomek in sicer na veliki petek. Pri naši prireditvi je bila cerkev izredno lepo obiskana, bilo je znatno število inteligence, ki seveda niso vztrajali do konca.¹ V Pasijonskih doneskih je bilo zapisano, da »so le tri dni kasneje člani 'konkurenčnega' Ljudskega odra v Knjižnici Ivana Tavčarja po zamisli Janka Kreka izvedli literarni večer z recitalom iz Škofjeloškega pasijona. Gosta večera sta bila Filip Kalan Kumbatovič in pesnik Tone Pavček.«²*

Pasijon seveda ni bil odigran. Igralci so na mestu predstavili besedilo določenih delov pasijona. V ozadju je podkrepila sporočanje dia projekcija, ki je s pesmi jo zbora budila v prisotnih potrebno pasijonsko razpoloženje.

Morda je prav ta dogodek po 260. letih v domačinih prebudil spoznanje, da je Škofjeloški pasijon vredno uprizarjati tudi v današnjem času. Veličastna uprizoritev, ki se je vrnila na škofjeloške ulice na pragu 21. stoletja, pa je preseгла vsa

¹ Kronika kapucinskega samostana v Škofji loki – IV. del od junija 1080, str. 11.

² Pasijonski doneski 2010, Škofja Loka 2010, str. 78.

pričakovanja. Vsem ustvarjalcem namenjam globok poklon. Kako dobro je, ko domačini ovrednotijo – (o)živijo svojo neprecenljivo dediščino.

Naj dodam k zapisanemu še dva odlomka iz kronike škofjeloškega samostana, ko sem bival v njem v času svojega noviciata. Sledeči zapis je p. Avguštin Cijan naslovil z naslovnimi besedami:

Franciškovsko leto 4. 10. 1981 – 4. 10. 1982. In pod naslov je zapisal: *Ob 800 letnici rojstva sv. očeta Frančiška, ki jo bomo praznovali prihodnje leto, bi bilo prav, da tudi v Loki napravimo kakšno proslavo. Tako je mislil tudi naš edini novinec, fr. Karel Gržan. Fr. Viktor je izstopil iz noviciata že poleti in odšel domov. Fr. Karel je naprosil za režiserja g. Petra Jamnika, ki se s prirejanjem predstav peča že dolga leta. S skupnimi močmi so sestavili tekst, fr. Karel je v Loki, Stari Loki, na Suhi in pri Sv. Duhu prosil igralce in začeli so z vajami. Fr. Karel je staknil tudi potrebne žaromete in 22. 11. 1981 ob 16. uri je bila v naši cerkvi krstna predstava, ki je odlično uspela. Posebno dijak Marko od Sv. Duha je sv. Frančiška doživeto interpretiral. Na orglah je spremljal, delno tudi z lastno glasbo, Andrej Misson. Cerkev je bila prepolna. Igralci so bili takoj naprošeni, da gredo predstavo ponavljat v Trnovo pri Ljubljani, v Štefanjo vas in v Celje. Kakor izgleda, bodo svojo turnejo nadaljevali še drugod po Sloveniji.*³

In za sklep še kronološki zapis od mojih prvih zaobljub:

Obljube fr. Karla Gržana – 29. november. *Izteklo se je leto noviciata edinega novince fr. Karla. Magister je bil p. Avguštin. Iz Ljubljane so prihajali kot predavatelji p. provincial Štefan, p. Jožef in p. Metod Benedik. En mesec katehetsko – pastoralne prakse pa je med časom noviciata napravil v Ptuj v naši župniji sv. Ožbalta. Od oktobra dalje, ko se je začelo akademsko leto, pa je vsak teden na fakulteti obiskoval predavanja. Obljube je sprejel p. provincial p. Štefan. Seveda so prišli na slovesnost tudi njegovi starši in sestra in nekaj sorodnikov iz Celja.*⁴

Naj zaključim, da hranim leto bivanja v Škofji Loki kot eno najlepših, najboga-tejših obdobj svojega življenja.

³ Prav tam, str. 16.

⁴ Prav tam, str. 18.

Uprizoritev življenja sv. Frančiška, 22. novembra 1981
v kapucinski cerkvi sv. Ane v Škofji Loki

